

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/122/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5124205984
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:5124205984.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov: matka C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D., t. č. bytom E. XXX/X, XXX XX D., zastúpená JUDr. Ivetou Mikulovou, advokátkou, so sídlom Makovického 55/3, 010 01 Žilina, a otec F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. H. I. XX, XXX XX J., zastúpený JUDr. Ladislavom Ščurym, PhD., advokátom, so sídlom Mierová 1725, 022 01 Čadca, o zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti matky, o určenie výživného otcovi a úpravu styku, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 5P/88/2024-251 zo dňa 19.02.2025, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 5P/88/2024-251 zo dňa 19.02.2025 v napadnutých výrokoch II., III., IV., V., VI. a VII. zrušuje a v týchto častiach vracia vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) rozhodol tak, že výrokom I. maloletú dcéru zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Výrokom II. uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 200,- eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 1.6.2024. V poradí III. výrokom povolil otcovi zameškané výživné na maloletú za obdobie od 1.6.2024 do 31.1.2025 vo výške 800,- eur mesačne splácať v splátkach vo výške 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným k rukám matky dieťaťa, pod stratou výhody splátok nezaplatením čo i len jednej z nich. Výrokom IV. okresný súd ponechal styk otca s maloletou na dohode rodičov. Výrokom V. rozhodol, že sa mení rozsudok Okresného súdu Čadca sp. zn. 8P/27/2017 zo dňa 27.10.2017. V poradí VI. výrokom návrh na nariadenie psychologického poradenstva maloletej a otcovi zamietol. VII. výrokom rozhodol o trovách konania tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

2. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že maloletá bola naposledy rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 8P/27/2017 zo dňa 27.10.2017 zverená do osobnej starostlivosti otca a matke bolo určené výživné vo výške 100,- eur mesačne. Neodkladným opatrením sp. zn. 5PPOm/1/2024 zo dňa 28.03.2024 bola maloletá dočasne zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bolo určené výživné vo výške 100,- eur mesačne. Okresný súd dospel k záveru, že je dôvodné zveriť maloletú do starostlivosti matky, u ktorej maloletá cítila potrebu bezpečia a stabilitu výchovného prostredia, nakoľko otec vo zvýšenej miere požíval alkoholické nápoje, v dôsledku ktorých bol agresívny, psychicky ju týral, vyhadzoval z domu, preto okresný súd v záujme ďalšieho zdravého fyzického a psychického vývinu dieťaťa vydal neodkladné opatrenie. Uvedené neodkladné opatrenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Žiline.

3. Matka v riadnom konaní podala návrh na zverenie maloletej do svojej starostlivosti, s ktorým návrhom otec spočiatku nesúhlasil. Uvádzal, že o maloletú sa riadne staral 7 rokov, pričom v súčasnosti mu matka

bráni v kontakte s maloletou, snaží sa ju zmanipulovať a odtrhnúť od otca. Maloletá sa v rámci zisťovania názoru podľa § 38 Zákona o rodine vyjadrila, že chce bývať s matkou, na bývanie s otcom nemá dobré spomienky, pričom sa rozplakala. Uviedla, že nechce k nemu ani chodiť. Taktiež zo znaleckých posudkov vypracovaných v trestnom konaní vyplývalo, že maloletá má k otcovi veľmi negatívny vzťah. Vyjadrila sa, že otec vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje, v dôsledku čoho je agresívny, vyháňa ju z domu, domýšľa si, ak aj prišla neskôr domov, že sa niekde „fláka“, nechodí do školy, nadáva jej pre kamarátku. Ako sama uviedla, otec ju nechcel púšťať k mame, telefonovala jej potajomky a až po zásahu polície, ako aj ÚPSVaR Čadca ju k matke začal púšťať.

4. Okresný súd ďalej konštatoval, že žiadnym spôsobom nebolo preukázané, že by v súčasnosti matka bránila maloletej v stretávaní sa s otcom. Zo správy od ÚPSVaR Čadca, ako aj ÚPSVaR Žilina, ako aj z vyjadrenia kolíznej opatrovníčky na pojednávaní vyplýva, že doporučujú maloletú zveriť do osobnej starostlivosti matky, nakoľko v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Naopak, maloletá je u matky konečne šťastná a cíti sa u nej spokojná v bezpečí. Matka sa o ňu dobre stará, zabezpečuje jej všetky potreby. Taktiež zo strany školy neboli evidované žiadne nedostatky. Maloletá uviedla pred nimi, že u otca to bolo veľmi zlé, v poslednom období čím ďalej, tým viac. Z uvedeného dôvodu si želala byť zverená do osobnej starostlivosti matky, pričom s otcom sa vôbec nechcela ani stretávať. Z vyššie uvedených dôvodov okresný súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zároveň zastupovať a spravovať jej majetok.

5. Vo vzťahu k úprave vyživovacej povinnosti okresný súd uviedol, že naposledy bolo rozhodované o výživnom rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 8P/27/2017 zo dňa 27.10.2017, kedy bolo matke určené výživné vo výške 100,- eur mesačne. Maloletá mala v tom čase X rokov, navštevovala X. ročník základnej školy, v súčasnosti navštevuje X. ročník základnej školy. Okresný súd mal teda prestupom z nižšieho stupňa na vyšší stupeň základnej školy preukázanú zmenu pomerov na strane maloletého dieťaťa. Aj keď otec uvádzal, že zarába 630,- eur mesačne netto, tak okresný súd jeho tvrdeniam neuveril, mal za to, že jeho skutočný príjem je vyšší, nakoľko otec by zarobil len minimálnu mzdu. Mal za to, že otec by pri výdavkoch, ktoré v konaní uviedol a zároveň výdavkoch na maloletú, ktoré mal v čase, keď bola v jeho starostlivosti, nevyžil, aj keď mu matka prispievala výživným vo výške 100,- eur mesačne. Bol názoru, že otcovi nič nebráni v tom, aby si privyrobil brigádnickou činnosťou, nepreukázal v konaní vážny zhoršený zdravotný stav, ktorý by mu bránil brigádnickou činnosťou si privyrobiť. Preto vychádzal z potencionálneho príjmu otca, ktorý príjem by mohol dosahovať, ak ho už aj nedosahuje tým, že časť výplaty dostáva „na ruku“, ale aj privyrábaním si brigádnickou činnosťou. Okresný súd poukázal na to, že maloletá má XX a B. roka, končí G. ročník, pripravuje sa na stredoškolské štúdium, takže suma 100,- eur mesačne je veľmi nízka. Otec taktiež nijako inak na výživu dcéry neprispieva, a to ani darčekom na sviatky, na Vianoce a podobne. Matka sa snaží skutočne uspokojiť všetky potreby maloletej, ktorá v konaní potvrdila, že matka sa o ňu skutočne riadne stará, a preto okresný súd určil otcovi prispievať na jej výživu sumou 200,- eur mesačne. Nakoľko okresný súd určoval výživné späťne za obdobie od 01.06.2024 do 31.01.2025, vzniklo otcovi zameškané výživné za 8 mesiacov po 100,- eur, t.j. suma 800,- eur, ktorú mu okresný súd povolil splácať v splátkach po 20,- eur mesačne, spolu s bežným výživným k rukám matky dieťaťa, pod stratou výhody splátok, nezaplatením čo i len jednej z nich.

6. O úprave styku okresný súd rozhodol tak, že ponechal styk otca s maloletou na dohode rodičov. Právny zástupca otca žiadal v rámci pokusu o uzatvorenie rodičovskej dohody pred pojednávaním, aby okresný súd styk upravil aspoň jeden deň v mesiaci, taktiež aby upravil aspoň jedenkrát v mesiaci telefonický styk. Okresný súd sa s týmito návrhmi nestotožnil vzhľadom na to, že ide o XX,X ročné dievča, ktoré má v súčasnosti tak negatívny vzťah k otcovi, že pokiaľ o ňom len začala rozprávať pred sudkyňou v rámci zisťovania názoru, hneď sa rozplakala. S otcom sa za žiadnych okolností nechcela stretávať, stretávať sa chcela len so starými rodičmi bez prítomnosti iných osôb. Podľa jej vyjadrení otec pil každý deň, niekedy bol veľmi opitý, cez víkendy sa vracal z krčmy neskoro večer, až o jednej hodine. Keď bol opitý, vyhadzoval ju k babke, pričom v poslednom období chodievala k otcovi len z piatka na sobotu, cez týždeň bývala u babky. S otcom sa veľa hádali, nechcel ju púšťať vonku s kamarátkami, bránil jej v stretávaní sa a telefonovaní s matkou. Sama uviedla, že otec by nebol ani taký zlý, pokiaľ by nepil, v dôsledku čoho si domýšľal pokiaľ prišla neskôr, že sa „fláka“ a nechodí do školy, má zlú kamarátku. Na otca nemala dobré spomienky ani z toho dôvodu, že s otcom nikdy nechodievala na výlety, na kúpaliská, na hrady, bola buď len s ním doma alebo u babky. Taktiež kolízna opatrovníčka neodporúčala upraviť styk otca s maloletou z dôvodu narušeného vzťahu, nakoľko maloletá potvrdila fyzické napadnutie otcom, ako aj požívanie alkoholických nápojov z jeho strany. Z uvedených dôvodov okresný súd ponechal styk otca

s maloletou na dohode rodičov. Na otázku sudkyne na matku, či by bránila v styku maloletej s otcom, pokiaľ by si to táto žiadala, matka jednoznačne uviedla, že nie. Podľa okresného súdu dieťa v takom veku už k styku s rodičom nútiť nemožno, samo sa musí rozhodnúť, samo musí chcieť.

7. Okresný súd návrh právneho zástupcu otca, aby nariadil psychologické poradenstvo maloletej A. a otcovi zamietol. Právna zástupkyňa matky t.č. považovala uvedenú psychologickú pomoc za zbytočnú, nátlakovú, ktorá nemá žiaden význam, nakoľko otec v súčasnosti nevyužíva žiadnu možnosť stretávať sa s maloletou, a to ako telefonicky, tak aj osobne. Sám sa v konaní vyjadril, že s maloletou sa skontaktoval naposledy minulý rok na Veľkú noc, kedy mu povedala, že sa s ním stretávať nechce. Otec takmer rok nevyužil možnosť styku s maloletou a nakoľko ide o XX,X-XXXXX dievča, okresný súd mal za to, že nie je potrebné hneď nariaďovať psychologické poradenstvo, ale pokúšať sa o to, aby sa maloletá dobrovoľne chcela stretnúť s otcom. Zo záverov znalkyne v znaleckom posudku usúdil okresný súd negatívny vzťah maloletej k otcovi. Maloletá zažila u otca traumy, bolo to u neho podľa nej zlé, najmä v poslednom období, nielen preto, že jeho nároky na ňu boli extrémne vysoké ale aj najmä pre jeho alkoholizmus, následné agresívne správanie sa k nej a vyhadzovanie z domu. U matky je naopak šťastná, spokojná, v bezpečí, matka sa o ňu stará, zabezpečuje jej na rozdiel od otca všetky potreby. Až pokiaľ by maloletá absolútne odmietala obnoviť vzťah s otcom, mohol by okresný súd nariadiť aj psychologické poradenstvo. Ale vzhľadom na vek maloletej, blížiaci sa k dospelosti, má súd pochybnosti o tom, že by takéto násilné nariadenie viedlo k úspechu bez súhlasu a spolupráce maloletej.

8. O nároku na náhradu trov konania okresný súd rozhodol postupom podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

9. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie otec, a to čo do výrokov II. až VI., z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d), e), f), g) a h) CSP. Žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutých výrokoch zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na to, že matka o maloletú dlhých 7 rokov neprejavovala žiadny záujem, nijakým spôsobom ju nekontaktovala a nezaujímal sa o jej zdravotný stav, prospech ani o nič, čo s maloletou súviselo. Podľa otca ide o tak významnú okolnosť, že napriek súčasnej situácii nie je správne, aby bol ako otec, tak aj stará mama maloletej, stavaný do situácie, že po tak dlhej dobe, čo sa o maloletú spolu s rodinu staral najlepšie ako vedel, bol od svojej dcéry odtrhnutý. Vyjadril, že súd pri svojej rozhodovacej činnosti pochybil, nevyhodnotil skutkovo situáciu správne, napriek dostatočne nesporne učinenej skutkovej situácii, čo má za následok, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je nesprávne a trpí značnými vadami, ktoré naplnili podstatu citovaných odvolacích dôvodov. Keďže skutkový základ rozhodnutia nebol vytvorený správne a v súlade so skutočnosťou, tak ide o skutkové vady spočívajúce v nesprávnych skutkových zisteniach a záveroch vyplývajúcich z vykonaných dôkazov. Uviedol, že nie je žiaden alkoholik a ani nemá žiaden problém s alkoholom, pretože si to ani nemôže dovoliť z viacerých dôvodov, jedným z nich je jeho finančná situácia a ďalším práca, kde má nemalú zodpovednosť.

10. Vyjadril, že je pre neho zarážajúce rozhodnutie súdu, čo sa týka výživného, keď on dostával výživné od matky iba vo výške 100,- eur, keď bola maloletá v K. triede základnej školy a matke súd zvýšil výživné v X. ročníku základnej školy na sumu 200,- eur. Poprel tvrdenie uvedené v rozhodnutí, že súd mal prestupom z nižšieho stupňa na vyšší stupeň ZŠ preukázanú zmenu pomerov na strane matky. K žiadnej podstatnej zmene pomerov nedošlo, pretože maloletá je stále na druhom stupni ZŠ. Uviedol, že pracuje ako vodič poľnohospodárskeho stroja na družstve v I., pričom okresný súd neuveril, že zarába v čistom iba 630,- eur mesačne. Súd neuviedol žiadne bližšie relevantné dôvody, prečo spochybňuje výšku jeho skutočnej mzdy. Z príjmu, ktorý okresnému súdu zdokladoval, mu určil viac ako tretinu na výživné spolu so zameškaným výživným tvrdiac, že nie je možné v dnešnej dobe, aby zarábal tak málo. Tento postup i zdôvodnenie výšky výživného, ktorá má úmerne zodpovedať aj dosiahnutej mzde, je v rozpore s výškou výživného, ktorú donedávna platila matka na maloletú vo výške 100,- eur. Tvrdenie okresného súdu, že otec vlastní majetok v G. H. I., označil za nepravdivé, čo preukázal aj svojim čestným prehlásením zo dňa 26.03.2025.

11. Vo vzťahu k styku s maloletou v odvolaní otec uviedol, že je z vykonaného dokazovania jasné, že sa s matkou nedohodne na styku s maloletou a ak sa dohodne aj priamo s maloletou, tak matka jej v tom bude brániť, hoci navonok prezentuje opak. Nesúhlasil s tým, aby okresný súd neupravil styk s maloletou a nechal ju na dohode rodičov. Pri tak vážnom rozvrátenom vzťahu rodičov, ako je v tomto konaní, takáto dohoda rodičov nikdy uzatvorená nebude, čím okresný súd v podstate odňal otcovi rodičovské

práva v podobe šance stýkať sa s maloletou, ako aj pracovať na obnovení ich vzťahu. Vzhľadom na to, že sú vážne rozvrátene vzťahy, navrhoval v konaní psychologické poradenstvo medzi ním a maloletou dcérou, avšak aj toto okresný súd zamietol vo výroku VI. rozsudku. Zámerom otca bolo pracovať na ich vzťahu odborným spôsobom a pod odborným dohľadom. Tomuto riešeniu bol pozitívne naklonený aj ÚPSVaR Čadca. Okresný súd išiel dokonca aj nad vyjadrenia kolíznej opatrovníčky, keď táto súhlasila s psychologickým poradenstvom, avšak okresný súd tento návrh zamietol.

12. Kolízny opatrovník k podanému odvolaniu uviedol, že maloletá sa od marca 2025 zúčastňuje psychologického poradenstva na RPPS v Čadci za účelom stabilizovania psychického stavu dieťaťa. Podľa vyjadrenia psychológa, matka sprevádza dcéru na individuálne stretnutia, ktoré boli spočiatku každý týždeň, neskôr každé dva týždne. Matke poskytli informáciu, vzhľadom na závery znaleckého posudku, v prípade potreby využiť psychologickú pomoc i dlhodobejšie. Dňa 17.4.2025 úrad vykonal telefonicky pohovor s maloletou, ktorá uviedla, že s otcom nie je v žiadnom kontakte. Stretávanie sa s otcom aj naďalej odmieta. Na základe uvedených skutočností úrad navrhoval napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu potvrdiť.

13. Matka v reakcii na podané odvolanie otca doručila okresnému súdu písomné podanie, v ktorom uviedla, že otec je v súčasnosti stíhaný za zločin týrania blízkej a zverenej osoby. Otec neuvádza pravdu, keď tvrdí, že matka neprejavovala 7 rokov o maloletú záujem, v stretávaní a v akomkoľvek kontakte bránil aj matke, aj dcére. Výživné vo výške 100,- eur k rukám otca bolo určené rozsudkom Okresného súdu v Čadci sp. zn. 8P/27/2017 zo dňa 27.10.2017, teda pred siedmimi rokmi. Matka v konaní riadne uplatnila a preukázala výdavky maloletej. Vie, že príjem otca je vyšší, bolo to tak, aj keď spolu žili, zamestnávateľ otcovi oficiálne dáva len minimálnu mzdu. Dala do pozornosti, že otec neplatí výživné určené v rozsudku v plnej miere. Poznamenala, že otec má vo výlučnom vlastníctve nehnuteľnosti v kat. území J., ktoré špecifikovala v podaní. K psychologickému poradenstvu uviedla, že kolízny opatrovník vo veci koná a maloletá sa už trikrát zúčastnila poradenstva, raz bol pozvaný aj otec. K neupraveniu styku otca s maloletou uviedla, že súd nerozhodoval o styku, pretože sa maloletá vyjadrila, že sa s otcom stretávať nechce. Zároveň nebolo preukázané, že by matka nejakým spôsobom bránila maloletej v styku s otcom. Otec zavolať maloletej za celú dobu, čo je u matky, len 1-krát. Odvolanie otca tak považovala za nedôvodné a navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie okresného súdu v napadnutých výrokoch potvrdil.

14. Otec v písomnom vyjadrení poprel tvrdenia matky, že jej v styku s maloletou bránil. O zvýšenie výživného od matky nežiadal, nakoľko vedel, že jej finančná situácia nie je najlepšia, napriek tomu maloletej nikdy nič nechýbalo. K tvrdeniu, že výživné neplatí, uviedol, že to platí pravidelne každý mesiac v najväčšej možnej výške, akú mu jeho pomery dovoľujú. K psychologickému poradenstvu uviedol, že sa teší z toho, že sa to rozvíjalo správnym smerom, pretože jeho snaha pracovať na vzťahu stále trvá a bude sa snažiť vyvíjať najväčšiu možnú aktivitu, aby došlo k obnove vzťahu s maloletou. Nestotožnil sa s tvrdením matky, že by sa maloletá nechcela s ním stretávať, pretože si myslí, že svoj postoj prehodnotila a verí, že sa to vplyvom psychologického poradenstva len zlepší. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že jeho závery považuje za predčasné. Nemôže akceptovať, aby sa na základe jedného telefonického rozhovoru celá vec uzavrela a boli mu odňaté rodičovské práva k maloletej, o ktorú matka sedem rokov nejavila záujem a staral sa o ňu sám.

15. Z ďalšieho podania kolízneho opatrovníka vyplynulo, že maloletá bola opakovane dotazovaná na stretávanie sa s otcom, pričom uviedla, že sa s ním stretávať nechce ani s ním momentálne neudržiava žiaden kontakt. Naďalej navštevuje RPPS za účelom stabilizovania psychického stavu.

16. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu podľa § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a toto rozhodnutie prijal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), konštatujúc dôvodnosť odvolania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP, napadnuté rozhodnutie okresného súdu zrušil vo výrokoch II. až VI. ako i v závislom výroku VII. o trovách konania podľa § 391 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP vec vrátil v tejto časti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. Vo vzťahu k podanému odvolaniu považuje krajský súd za potrebné predovšetkým zdôrazniť, že odvolanie smeruje výlučne voči výrokom II. až VI. rozhodnutia okresného súdu, ktorým okresný súd rozhodol o vyživovacej povinnosti otca na maloletú, určil zameškané výživné, ponechal styk otca s maloletou na dohode rodičov a zamietol návrh na nariadenie psychologického poradenstva maloletej a otca.

18. Odvolací súd po preskúmaní správnosti napadnutého výroku o určení výšky vyživovacej povinnosti otca na maloletú, pri ktorom okresný súd vychádzal z princípu potenciality príjmu otca, vo všeobecnosti uvádza, že pri posudzovaní potenciality príjmov povinného musí súd postupovať veľmi prísne a zhodnotiť všetky relevantné okolnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Treba mať zároveň na pamäti, že v mimosporových konaniach platí vyšetrovací princíp (§ 35, § 36 CMP), preto súd nemôže dôkazným bremenom zaťažiť navrhovateľa, ale musí sám aktívne vyhľadávať a vykonávať dôkazy na preukázanie objektívneho stavu veci. Snaha povinného znížiť vyživovaciu povinnosť na najmenšiu možnú mieru je zo zákona eliminovaná tým, že sa pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti (akejkoľvek) neprihliada len na jeho skutočné príjmy, ktoré v čase vyhlásenia rozhodnutia dosahuje, ale vychádza sa z jeho potenciálnych príjmov. Teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (Pavelková, B. Zákon o rodine. Komentár. 3. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2019, s. 469 - 480).

19. Odvolací súd k tomu dopĺňa, že aj aplikovanie princípu potenciality príjmu povinného rodiča nie je bezbrehý. Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí z 29. mája 2024 sp. zn. 7CdoR/13/2023 konštatoval, že pre určenie rozsahu zvýšeného výživného na dieťa odvolací súd ustálil potencionalný príjem otca vyjadrený ako reálny mesačný príjem, z čoho možno usudzovať, že ide o čistý príjem, ktorý môže dosahovať za splnenia podmienok podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine (po odpočítaní zálohy na daň z príjmov a odvody na poisťovne do Sociálnej poisťovne a zdravotnej poisťovne). Základné pravidlá pre určenie výšky výživného obsiahnuté v § 75 Zákona o rodine sa vzťahujú na všetky druhy vyživovacích povinností a príspevkov, pričom je dlhoročnou zaužívanou praxou v súdnych konaniach stanoviť ich rozsah zo základu predstavujúceho čistý príjem (aj potencionalný) povinnej osoby. Zároveň možno konštatovať, že v prejednávanej veci musí byť splnené, že na základe uvedeného vymedzenia príjmu otca si bol súd schopný urobiť dostatočnú predstavu o jeho majetkových pomeroch.

20. Odvolací súd zohľadnením vyššie vyjadreného názoru dovolacieho súdu preskúmal rozhodnutie okresného súdu v časti výroku o určení vyživovacej povinnosti otca a dospel k záveru, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie tak, ako bolo koncipované, nespĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Konkrétne z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu nie je zrejmá, pri uplatnení princípu potenciality príjmu otca, konkrétna výška tohto príjmu (prípadne rozpätie potencionalného príjmu) a ani dôkazy, skutočnosti, z ktorých súd následne stanovil výšku výživného na dieťa, následkom čoho rozhodnutie v tejto časti nemožno považovať za preskúmateľné. I tento potencionalný príjem musí byť konkrétnym spôsobom vyjadrený (nielen zhrnuté pomery otca bez bližšieho záveru). V danom prípade ide o tak závažný nedostatok rozhodnutia (a zásahu do procesných práv účastníka), ktorého intenzita zakladá (až) porušenie práva na spravodlivý súdny proces (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6CdoR/2/2024 zo dňa 17.07.2024).

21. Ku komplexnému vyhodnoteniu odvolacích dôvodov otca maloletej, ktoré smerovali proti výroku o ponechaní styku otca s maloletou na dohode rodičov, odvolací súd uvádza, že sa so závermi okresného súdu vzťahujúcimi sa na takúto úpravu styku otca s maloletou nestotožnil. Z obsahu spisu vyplýva, že vzťahy medzi rodičmi sú problémové, čo vyplýva aj zo zisteného skutočného stavu okresným súdom, z informácií o vedených trestných konaniach medzi rodičmi, v ktorých mala maloletá vystupovať ako poškodená, ako aj z jednotlivých tvrdení účastníkov konania, ktorí sa navzájom obviňujú z osočovania. Konkrétny negatívny aspekt možno badať aj vo vzťahu maloletej k otcovi, keďže tá opakovane prezentovala, že sa s otcom stretávať nechce, pred kolíznou opatrovníčku potvrdila fyzické napadnutie otcom, ako aj požívanie alkoholických nápojov z jeho strany, keď bol opitý, vyhadzoval ju k babke, veľa sa hádali, bránil jej v stretávaní a telefonovaní s matkou a pod. Okresný súd berúc do úvahy vek maloletej a vyjadrenie matky, že by styku maloletej s otcom nebránila, rozhodol tak, že styk otca s maloletou ponechal na dohode rodičov. Uvedený záver v kontakte odvolacích námietok otca odvolací súd nevyhodnotil za správny, a to s prihliadnutím na existenciu konfliktného vzťahu medzi rodičmi, ako aj s prihliadnutím na to, že otec prostredníctvom právneho zástupcu v konaní navrhoval upraviť styk s maloletou aspoň jeden deň v mesiaci a telefonický styk aspoň jedenkrát v mesiaci, čím prejavil vôľu,

aby okresný súd o úprave styku rozhodol konečným rozhodnutím a určil stretávanie aspoň v minimálnom rozsahu.

22. Odvolací súd, po vykonanom odvolacom prieskume, s poukazom na odvolacie námietky otca, za situácie, že okresný súd nerozhodol v zmysle navrhovanej úpravy styku a tento ponechal na dohode rodičov, pričom bral na zreteľ vek a vyjadrený názor maloletej, že sa nechce s otcom stretávať, konštatuje, že i keď súd prihliada na názor maloletého dieťaťa, jeho povinnosťou bolo rozhodovať v súlade s najlepším záujmom, ktorý nemusí byť zhodný s vyjadreným práním maloletého dieťaťa. Vyhodnotenie kritérií za účelom posúdenia najlepšieho záujmu maloletých detí je výlučne vecou procesného súdu a je otázkou individuálneho posúdenia okolností prípadu a aspektov na strane dieťaťa. Odvolací súd však na rozdiel od súdu prvej inštancie nedospel k záveru, že by nesúhlas maloletého dieťaťa výrazným spôsobom prevyšoval pred jeho záujmom na starostlivosti a výchove zo strany oboch rodičov, čo by odôvodňovalo zásah do výkonu rodičovského práva otca na styk s dieťaťom.

23. Právo styku rodiča s dieťaťom je právom, ktoré vznikne tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do jeho osobnej starostlivosti. Právo styku vychádza z čl. 41 ods. 4 z Ústavy SR, vyplýva z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej aj len „dohovor“), ako aj z čl. 8 dohovoru, z ktorého vyplýva pozitívny záväzok štátu chrániť záujmy rodiny a prispievať aktívne k udržiavaniu a obnovovaniu rodinnoprávnych väzieb. Právo styku a zásady jeho správneho výkonu sa premietajú do judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorý opakovane konštatuje, že „je v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné vzťahy s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov“ (Gogulu proti Nemecku, sťažnosť č. 74969/01), resp. „že dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča (Hansenová proti Turecku, sťažnosť č. 36141/97). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Španielsku z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06, I. ÚS 736/2016).

24. Z výsledkov vykonaného dokazovania a ustáleného skutočného stavu súdom prvej inštancie odvolací súd ustálil, že v danom prípade dohoda rodičov o úprave styku s maloletou nie je za aktuálnej situácie možná, realizovanie styku dohodou rodičov by bolo spojené s určitými úskaliaми súvisiacimi so situáciou v rodinných vzťahoch, vzhľadom k čomu bolo podľa odvolacieho súdu potrebné riadne rozhodnúť aj o úprave styku otca s maloletou (podporne a primerane uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8CdoR/5/2025 zo dňa 30.04.2025).

25. Odvolací súd tak nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie, pokiaľ za zistených podmienok, konfliktného vzťahu rodičov ponechal styk na dohode rodičov, bez meritórnej úpravy styku, keď jednoznačne z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynul záver o potrebe autoritatívneho rozhodnutia súdom. Štát má zodpovednosť prostredníctvom svojich orgánov, teda aj prostredníctvom súdu, viesť rodičov ku konštruktívnemu riešeniu krízy ich rodiny a k rešpektu k rodičovstvu druhého rodiča. Túto povinnosť však súd prvej inštancie nedodrжал, pretože svoje rozhodnutie neupraviť styk založil na jeho presvedčení o tom, že rodičia sa budú vedieť na styku dohodnúť, čo z vykonaného dokazovania nevyplývalo. Styk otca s maloletými deťmi má zásadný význam pre emočné puto medzi nimi a pre ďalší vývoj ich vzájomného vzťahu. Čím ďalej nebude ich vzájomný kontakt vôbec prebiehať, o to náročnejšie bude neskôr obnovenie tohto vzťahu.

26. V kontexte vyššie uvedeného tak odvolací súd zrušil výrok VI., ktorým súd zamietol návrh otca na nariadenie psychologického poradenstva, keďže podľa odvolacieho súdu po konštatovaní negatívneho postoja maloletej k otcovi je namieste, aby súd vytvoril priestor na obnovenie, prípadne zlepšenie vzťahu medzi otcom a maloletou. Z tvrdení účastníkov v odvolacom konaní síce vyplýva, že sa maloletá zúčastňuje psychologického poradenstva, avšak nie je dostatočne zrejmé, v akej miere je toto orientované aj na vzťah maloletej k otcovi.

27. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

28. Podľa § 391 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol bez toho, aby vyhodnotil - posúdil nosné dôvody rozhodnutia. V danom prípade podľa odvolacieho súdu došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP, teda, že súd prvej inštancie vec nevyhodnotením vyššie ozrejmených skutočností odvolacím súdom privodil nedostatočnosť odôvodnenia rozsudku, zodpovedajúceho výrokom II. až VI., ktorá sa premietla do predčasnosti prijatých právnych a skutkových záverov, ktoré na seba viazali dôsledok odňatia možnosti konať pred súdom. V tejto súvislosti tiež neúplne a nesprávne zistil skutočný stav veci, čím došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 62 ods. 1 CMP. V dôsledku tohto potom odvolací súd už bez ďalšieho podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch, ako aj vo výroku o trovách prvoinštančného konania zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

30. V ďalšom konaní sa súd bude zaoberať úpravou rodičovských práv a povinností v kontexte uvedených záverov odvolacieho súdu, sformuluje preskúmateľné a presvedčivé závery k jednotlivým otázkam a vyhodnotí skutočnosti z celého konania, vrátane tých, ktoré nastali už v čase vyvolaného odvolacieho konania.

31. Odvolací súd k svojmu rozhodnutiu, ktorým zrušil rozhodnutie okresného súdu, považuje za podstatné uviesť pre úplnosť, že rozsah - miera, časová a procesná náročnosť dokazovania, ktoré je potrebné vykonať okresným súdom, s poukazom na vyššie uvedené závery krajského súdu, pre rozhodnutie vo veci výrazne presahuje rámec účelu odvolacieho konania. Uvedený postup odvolacieho súdu, preto nebol v rozpore ani s rozhodnutím Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 161/2023 zo dňa 12. októbra 2023.

32. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.